

Na chlebrnych polach województwa łódzkiego

Kończył się pracowity żniwny dzień. Do zmierzchu wszystkie snopy żyta ustawiły na ścierniskach, w równo wyszeregowane stogi, pracowite ręce żniwiarzy. Po pięknym słonecznym dniu nadeszła ciemna, spowita w chmury noc lipcowa.

Tekst: Czesław Mondrzyk
Zdjęcia: Leon Olejniczak

17-letniego Stefka, Synowa wzięła snopy za mężem, a babcia za wnuczką.

Porozumeli chwycili za plugi i dalejże podorywać miękkie, dobrze nasyczone wilgocią ścierniska.

— Nie ma się co oglądać — tłumaczył mi Wachela — Żyto na pniu mokre, więc póki obesznie zdąży zorać tę morgę ścierniska i zasiać na niej lubin z seradela Radio ma rację, gazety mają rację: podorywać zaraz i siać zaraz — w wilgoć. Korzyść z tego podwójna: ziemia zyska i będzie miękka, a wkrótce nowa zielona pasza.

O kilometr dalej spotkał się Józefa Jankiewicza, należącego do tej samej gromady. W świeżo pościerniskową podorywkę wsielał z piachy ziarna poplonu.

Z snopów w stygach wiatr strącał błyszczące krople deszczu. Spoza lekkich chmur i obłoków raz po raz wierzalo słońce. Tu i owdzie od ziemi odrywały się wonne opary.

Upowszechnienie wiedzy rolniczej nie poszło w las. Gdzie nie spojrzeć — podorywki i siew poplonów.

Nasz samochód zatrzymuje się tuż przy gromadzie Wola Flaszczyna (gm Wierzchy, pow sieradzki). Sredniak Stefan Jaszczak na skrócie 3-hektarowego ścierniska zatrzymuje parę różnych bulanków, zaprzężonych do dwuskibowca. Podchodzą sąsiedzi. Cmiąc „Sporty” gawędzimy o żniwach.

— Ano według radzieckiego i naszego przysłowia „Jeden dzień żniw żywi cały rok”, trzeba się spieszyć — mówi Jaszczak — Wczoraj przy pomocy żniwiarki zwałłem 3 hektary żyta, dziś podoruję ściernisko i wysiewam poplon, w przyszły czwartek puszczam w ruch swoją kieratówkę i młóć. Chcę bowiem jeszcze przed Świętem Wyzwolenia odstawić na punkt skupu co najmniej 50 proc. rocznego planu. Resztę odstawię po całkowitym ukończeniu żniw.

W sąsiednich Górkach Zastlekiem skosili już wszystkie żyta Feliks Świątek, Józef i Walenty Ziarnkowie. W piątek po południu wyległa do żniw cała gromada.

Jedziemy dalej. Wszędzie żniwny ruch. Końba — po dorwyki — sianie poplonów.

W 7 gromadach gm Rossoszyca około 200 ha żyta stoi już w stygach. GOM-owska snopowiązalka po wykonaniu planu zawartych umów w gromadzie Kamionacz została przerzucona do gromady Rossoszyca. Kosy sprawnie, bezpostojowo. Natomiast żniwiarzy

ka stała cały tydzień bezczynnie.

— Bo nie było chętnych — wyjaśniono nam w Prezydium GRN.

Chętni znaleźli się dopiero w piątek i nie w Kamionaczu, gdzie stała żniwiarka, lecz w Mogilnie. Pokazał on gromadzie, że żniwiarka kosi sprawnie i szybko, że w wydajności nie dorówna jej nawet kilku dobrych kosiarzy, uzbrojonych tylko w zwykłe kosy.

A w Prezydium GRN dalej wyjaśniano:

— No cóż, u nas ludzie mają żytko nieciegłe. Piaski, piaseczki. To i woła skosić to co urosło zwykłą kosą niż maszyną.

— A czy również do młocki woła cepy niż młocarnie?

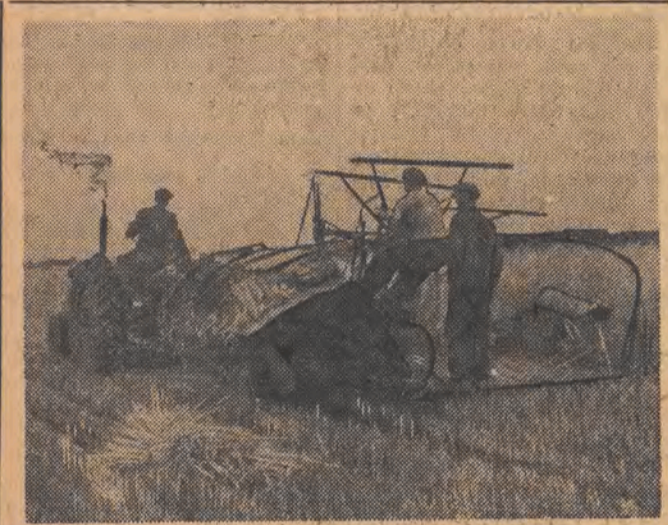
— Co to, to nie.

— A jak przedstawia się w gminie stan maszyn omlotowych?

— GOM ma jedną młocarnię szerokomłotną, lecz nie wiadomo czy weźmie ona udział w omlotach. W żaden sposób nie mogą ukończyć jej remontu reperacyjnego warsztaty PZGS w Sieradzu. Monitorujemy i ciągle bez skutku. Na razie więc będzie młóć



Marylka Łuczakówna chcąc udowodnić swym koleżankom, że pszenica na polach RZS Małków jest o wiele piękniejsza niż na polach chłopów gospodarujących indywidualnie, weszła na ten i powiada: — Czy widzicie te piękne kłosa?.. A grube są jak palce. Mnie zaś, chociaż jestem już duża, pszeniczka przenosiła.



W RZS Wojstawice (pow. sieradzki) traktorzysta Tadeusz Frątczak z POM Zapole kosi żyto. Ni-nagannie pracuje traktor, nie zaczyna się snopowiązalka. Praca posuwa się szybko naprzód. Pod wieczór na ściernisko przyłda żony spółdzielców, pracujące obecnie przy burakach i snopy zestawiają w stogi. Bo w nocy znów może padać deszcz.

Rozbłysły zyganki, błyskawic. Po chmurach rozkołysały się przeciągły grzmoty i na ziemi łaknąca dżdżu spadły rzęsy, ciepłe krople deszczu.

— Skarby, prawdziwe skarby dla naszych piaseczystych pól! — cieszyła się 70-letnia babcia Wachelowa, która nie

— Ano niech pada choćby i całą noc i cały dzień — podchwycił słowa matki — starszuszki Stanisław Wachela — Żytku nie zaszkodzi, a innym roślinom pomoże. Niech pada, lżej będzie zrobić podorywkę, a zasiany poplon szybko powstanie.



— Nie chciałem czekać na żniwiarkę z GOM — popędza Sobczakowa swego męża Marcina — to różniej machaj, kosa. Widzisz przecież, że deptę ci po piętach. Sobczakowie są mieszkańcami gromady Kościerzyn i posiadają 2,5-hektarowe gospodarstwo.

bacząc na podeszły wleń i na bolesne strzykanie w krzyżach całe popołudnie setnie pomagała przy żniwach. Chwacko śmigły kosy jej syna Stanisława i wnuczka

Deszcz padał całą noc. W piątek rano nie tylko Wachela, ale i Władysław Księżak i Antoni Rusicki i Józef Kaczmarek — ba, niemal wszyscy chłopcy z gromady



W PGR Kobierzyczo traktorzyści Ignacy Sadowski i Marian Dłubak podorują rzepakowe ściernisko przy pomocy dobrze wyremontowanych „Lanzów-Buldogów”. Za trójskibowcem wlece się mała bronka, która wyrównuje skiby.



Sredniak Stefan Jaszczak z gromady Wola Flaszczyna przy gotowaniu świeżo ścierniska pod zasiew poplonu.

cił swoją motorową młocarnią Antoni Sobczyk z Glinna. No i 24 kieratówką prywatnie.



Malorolny chłop z gromady Porozyny, Józef Jankiewicz, w świeżo podoraną ziemię wsiela jako poplon lubin z seradela.

Słabo więc, bardzo słabo przedstawia się mechanizacja prac żniwno-omlotowych w gm Rossoszyca.

Przełamywaliśmy zobowiązania gromad podjęte ku uczczeniu Święta Wyzwolenia:

Chłopcy z gromady Wylń do 15 lipca ukończyli żniwa, podorywki i sianie poplonów — 6 pozostałych gromad od 18 do 27 lipca.

O omlotach ani słówka, o odstawach również.

I nie bez powodu Gminna komisja żniwno-omlotowa nie mogła przecież zachęcać do podejmowania takich zobowiązań skoro nie opracowała harmonogramu omlotów.

Na szosie tuż w pobliżu gromady Kościerzyn (gmina Chętnia Mała) spotkał się pełnomocnik GOM, Mieczysław Sowała, który transportował żniwiarkę z pola Edmunda Zdunka na pole

cały tydzień maszyna będzie przechodziła kolejno z pola na pole.

Nie trudno odgadnąć: działa tu plan, organizacja.

W PGR Kobierzyczo miał się odbyć pokaz jak najlepszemu i jak najwydajniejszemu wykorzystaniu maszyn rolniczych przy żniwach, podorywkach i omlotach. Niestety, ponieważ całonocny deszcz zmoczył zboża, pokaz nie wypadł tak jak się spodziewali organizatorzy.

Dyrektorzy i starsi agronomowie Zespołów PGR z Okręgu Łódź, obecni na pokazie, w rozmowach między sobą słusznie podkreślali:

— Inicjatywa owszem bardzo pożyteczna. Wszyscy odczuwamy brak rąk do pracy, a więc racjonalizatorstwo i mechanizację trzeba szerzej zaprowadzać w naszych gospodarstwach rolnych. Lecz

Według informacji otrzymanych od starszych agronomów, koszenie żyta ukończyli już PGR Garnek, Wolnica, Leśmierz, Pruszków, Wysieradz, Grabno, Talar, Piaskowice.

W przyszłym tygodniu rozpoczynają młóć żyta selekcyjnego, przeznaczonego na jesienny zasiew. PGR Masłowice, Chelmo, Wola Wydrzyńska i Garnek.

Kampania żniwno-omlotowa przybiera z każdym dniem coraz większe rozmiały. Niemal już wszystkie spółdzielnie produkcyjne znajdują się w pełnej akcji. Pod kosami traktorowych snopowiązalek kładą się na ścierniskach coraz to liczniejsze hektary dorodnego żyta. Stopniowo nadchodzi kolej na łany pszenicy, jęczmienia i owsa. Żniwne dni żniw pachną chlebem.



Podczas gdy żony pracowników rolnych PGR Kobierzyczo zajęte są przy żniwach, ich dżiatwa opiekuje się przedszkolanka Maria Pawlik.

— Leos — woła Kasia — uciekał stąd ze swą hulańską, bo gotów jesteś popsuć nam upieczone z piasku babeczki.

